

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3938/2023
27.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Зорана Хацића, председника већа, и Мирјане Андријашевић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Алекса Томић, адвокат из ..., против туженог Друштво за посредовање у осигурању „ЗД Медијатор“ ДОО Београд, чији је пуномоћник Гордана Малинић, адвокат из ..., ради утврђења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2108/23 од 01.06.2023. године, у седници одржаној 27.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2108/23 од 01.06.2023. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3121/19 од 24.01.2023. године, ставом првим изреке, одбачена је тужба тужиле у делу којом је тражила да се утврди да је тужила код туженог дана 01.05.2013. године засновала радни однос на неодређено време и по том основу обављала рад за туженог као послодавца до 30.06.2019. године, као неблаговремена. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да у корист тужиле уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.05.2013. године до 30.06.2019. године на основицу припадајуће зараде у износу од 50.000,00 динара, нето, по износу односно тарифи важећој на дан уплате Фонду за пензијско и инвалидско осигурање са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име накнаде штете због мање исплаћене зараде исплати за период од 01.08.2016. године до 30.06.2019. године појединачно утврђене месечне новчане износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име накнаде штете због неисплаћених трошкова превоза исплати за период од 01.08.2016. године до 31.03.2019. године појединачно утврђене месечне новчане износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом петим изреке, обавезана је тужила да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 221.250,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2108/23 од 01.06.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 3121/19 од 24.01.2023. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. Закона парничном поступку - ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23 – други закон) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је била у радном односу код туженог до 30.04.2013. године, а у периоду од 01.05.2013. године закључно са 30.06.2019. године обављала је рад за туженог који је одговарајући радном месту ..., као и друге послове везане за делатност туженог, који су били везани за Град Тужилца је код туженог била пријављена по основу уговора о привременим и повременим пословима у периодима 01.10.2014. године до 31.12.2014. године, 01.04.2015. године до 14.12.2015. године, затим од 15.01.2016. године до 12.03.2019. године код Триглав осигурања АДО и од 01.04.2019. године до 30.06.2019. године код туженог. Тужилца је код туженог по основу уговора о раду на одређено време радила до 30.06.2019. године када јој је радни однос престао истеком рока на који је уговор закључен.

Тужба у овом поступку поднета је 13.09.2019. године, а како је тужилца за повреду права сазнала управо последњег дана фактичког рада код туженог, односно дана 30.06.2019. године, то је првостепени суд нашао да је тужба поднета након прописаног рока од 60 дана од дана када је запослена сазнала за повреду права, због чега је тужба у делу у којем је тражено утврђење постојања радног односа на неодређено време почев од 01.05.2013. године до 30.06.2019. године одбачена као неблаговремена. Првостепени суд је одбио као неосноване тужбене захтеве тужилце којим је тражила да се обавезе тужени да у корист тужилце уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.05.2013. године до 30.06.2019. године на основицу припадајуће зараде у износу од 50.000,00 динара и да се обавезе тужени да јој на име накнаде штете због мање исплаћене зараде исплати појединачне износе за период од 01.08.2016. године до 30.06.2019. године и да се обавезе тужени да јој на име накнаде штете због неисплаћених трошкова превоза исплати појединачне износе за период од 01.08.2016. године до 31.03.2019. године са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа па до исплате.

Другостепени суд је оценио да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право.

Ревидент у ревизијским разлозима изражава супротан правни став од израженог става нижестепених судова.

Врховни суд не прихвата у ревизији изражене правне ставове.

Одредбом члана 195. Закона о раду прописано је да против решења којим је повређено право запосленог или када је запослени сазнао за повреду права, запослени може да покретне спор пред надлженим судом, а рок за покретање истог је 60 дана од дана достављања решења, тј сазнања за повреду права, а то је дан када је запослени дознао да му је неко право ускраћено, ограничено, сужено или нарушено и рок почиње првог наредног дана од дана сазнања.

Како је у поступку утврђено да је тужиља на основу више уговора о привременим и повременим пословима у периоду од 1.10.2014. године до 31.12.2015. године и уговора о раду на одређено време од 01.04.2019. године, као пензионисано лице радила до 30.06.2019. године, а тужбу је поднела 13.09.2019. године, правилно су нижестепени судови закључили да је тужиља преклудирана са правом да покрене спор ради утврђења да је засновала радни однос на неодређено време и о томе дали разлоге које у целости прихвата и Врховни суд.

Правилно су нижестепени судови последично одбили тужбене захтеве тужиље којим је тражила разлику у заради између зараде/накнаде која је тужилји исплаћена у периоду од 01.08.2016. године до 30.06.2019. године и оне која би јој припадала да је суд утврдио да је тужиља била у радном односу код туженог на неодређено време почев од 01.05.2013. године, затим накнаду трошкова за долазак и одлазак са посла за период од 01.08.2016. године до 31.03.2019. године, као и на име доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на висину зараде која би јој припадала да је суд утврдио да је тужиља била у радном односу код туженог на неодређено време почев од 01.05.2013. године, јер наведена потраживања тужиље зависе од постојања радног односа тужиље у утуженом периоду, а у ком делу је тужба тужиље одбачена.

Неосновани су наводи ревидента да су нижестепени судови пропустили да утврде, као претходно питање да су уговори о привременим и повременим пословима ништави, јер то би била дужност нижестепених судова у погледу примене материјалног права да ревидент није преклудирана у остваривању својих права.

Из изнетих разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Зоран Хацић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**